

Motion till riksdagen 2013/14:N12

av Jennie Nilsson m.fl. (S)
med anledning av prop. 2013/14:174

Genomförande av energieffektiviseringsdirektivet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om energieffektivisering.

Motivering

Regeringen har lämnat proposition 2013/14:174 Genomförande av energieffektiviseringsdirektivet till riksdagen för behandling. I propositionen lämnas förslag på lagstiftning som regeringen anser är nödvändig för att genomföra EU:s energieffektiviseringsdirektiv. I denna motion presenterar vi de viktigaste förslagen för en kraftfull politik för energieffektivisering.

Vi socialdemokrater menar att energieffektivisering är en grundläggande del av den framtida energipolitiken som berör alla delar av vårt samhälle. Genom ett effektivt utnyttjande av våra resurser kan vi skapa ekonomisk tillväxt och en hållbar utveckling. Att effektivisera användningen av energi är ett viktigt medel för att minska belastningen på klimat och miljö och bidrar till ökad konkurrenskraft för svenskt näringsliv och en tryggare energiförsörjning. Den internationella energibyran, IEA, konstaterar att det sker så stora globala investeringar i energieffektiviseringsåtgärder att det nästan kan betraktas som det största "bränslet" inom energisektorn. I en IEA-studie har man beräknat att mellan 2005 och 2010 ledde effektiviseringsåtgärder i elva länder till att man sparade in energimotsvarigheten till värdet av 420 miljarder US-dollar. Om svenska företag utvecklar och investerar i fossilfri och energieffektivare teknik som världen efterfrågar har de därför goda förutsättningar att stärka sin internationella konkurrenskraft. Utformas stödet till den svenska industrins energieffektivisering på rätt sätt innebär omställningen inte enbart en kostnad, utan också en möjlighet till framtida arbetstillfällen och vinster.

Fel! Okänt namn på

EU har kommit överens om ett nytt energieffektiviseringsdirektiv som innebär att varje medlemsland ska införa ett kvotpliktssystem. Systemet ska säkra att energibolagen uppnår energibesparingar hos slutanvändarna. Detta ligger väl i linje med vårt krav om att införa vita certifikat. Systemet med vita certifikat innebär att aktörer som genomför energieffektiviseringar utöver vad som krävs av dem, erhåller certifikat motsvarande sin extra energibesparing. Dessa certifikat kan sedan säljas vidare till andra aktörer som inte kan förbättra sin energieffektivitet lika kostnadseffektivt. På detta sätt genomförs största möjliga energieffektivisering till lägsta möjliga kostnad.

Direktiven har betydande flexibilitet för medlemsländerna att använda sig av andra kombinationer av styrmedel för att uppnå energibesparingar. Sverige har i stället valt måttet energiintensitet som mäter förhållanden mellan den totala energiförbrukningen och bruttonationalproduktionen. Energiintensitet kan dock ge missvisande resultat för energieffektiviseringen, beroende på ett lands energibehov och tillväxtutveckling. Vi menar att det nationella måttet för energieffektiviseringen bör ses över.

För att klara omställningen i energisystemet krävs att vi producerar mer energieffektivt. Vi måste minska den totala förbrukningen, verka för en effektivare energianvändning inom industrin och en fortsatt omställning av transport- och bostadssektorn. Exempelvis står transportsektorn för en mycket stor del av utsläppen av växthusgaser, och en övergång från fossila bränslen till exempelvis el och laddhybrider innebär både effektivare energianvändning och minskat beroende av fossila bränslen.

Regeringen väljer att inte lägga förslag på individuell mätning, vilket vi socialdemokrater välkomnar. Vi är positiva till mätning av el och varmvatten, men många instanser har pekat på att ett obligatoriskt införande av individuell mätning av både naturgas, fjärrvärme och fjärrkyla vid ny inkoppling i ny byggnad eller när större renoveringar genomförs är ett alltför långtgående förslag som inte är kostnadseffektivt för att uppnå målet med energieffektivisering. Individuell mätning bör i stället införas genom en modell där det är möjligt att uppnå energibesparingar inom ramen för vad som är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Boverket och Energimyndigheten bör tillsammans se över vilka åtgärder som kan vidtas för att främja energieffektiva insatser i befintligt bostadsbestånd.

En ökad energieffektivisering i bostäder är ett prioriterat område för oss socialdemokrater. Bostadssektorn står i dag för en dryg tredjedel av Sveriges energianvändning. För att rejält minska bostäders energianvändning måste både nybyggda och befintliga bostäder bli avsevärt mer energieffektiva. På kort och medellång sikt finns den största effektiviseringspotentialen i den redan befintliga bebyggelsen. Många äldre byggnader har ofta sämre klimat- och energistatus. Det är då viktigt att alla möjligheter till energieffektivisering tillvaratas, vilket oftast är särskilt aktuellt i samband med större ombyggnads- och upprustningsåtgärder. Därför bör energikrav ställas även i samband med ombyggnad. En utredning om hur dessa krav ska utformas bör tillsättas. Vi vill främja energideklarationer och vill därför se en certifiering av företag som utför deklARATIONERNA.

Fel! Okänt namn på

Den offentliga sektorn ska vara en föregångare inom energieffektivisering och spelar en central roll för att uppnå EU:s energieffektiviseringsmål 2020. I många fall är kommuner och landsting ägare av offentliga utrymmen i form av fastigheter och lokaler och bör använda sig av innovationsupphandling för att främja energieffektiva lösningar inom exempelvis belysningsområdet. Den offentliga sektorns roll för att främja energieffektivisering kan inte nog understrykas.

I andra länder har man tillsatt fonder för skapa medel för energieffektiva åtgärder i det allmänna bostadsbeståndet. Vi har tidigare föreslagit införandet av en garantimodell där staten, eventuellt tillsammans med berörd kommun, får garantera lån för upprustning av lägenheter i flerfamiljshus med möjlighet att subventionera garantiavgifter i socioekonomiskt svaga områden, vilket skulle kunna utgöra en alternativ lösning i Sverige.

Programmet för energieffektivisering (PFE) har varit mycket framgångsrikt för den svenska industrins energieffektivisering. EU:s nya riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd innebär att det saknas förutsättningar för Sverige att inleda nya programperioder inom ramen för PFE. Därför vill vi socialdemokrater se över möjligheterna att stimulera energieffektivisering för hela den svenska industrin genom stöd av olika slag. Regeringen har ett ansvar att se över vilka alternativ det finns för att stimulera energieffektivisering för näringslivet. Därför bör regeringen uppdra åt Energimyndigheten att ta fram förslag till ett nytt energieffektiviseringsprogram för hela den svenska industrin.

Utvecklingen av smarta nät är nödvändig i takt med att fossila bränslen avvecklas och ersätts med förnybara energikällor. Med smarta nät avses oftast ett elektriskt energisystem som på ett kostnadseffektivt sätt medger effektivare styrning och reglering av elgenerering och elnät. De statliga insatserna inom forsknings- och utvecklingsområdet bör därför ses över för att bättre stimulera utvecklingen av smarta nät.

Stockholm den 2 april 2014

Jennie Nilsson (S)

Carina Adolfsson Elgestam (S)

Börje Vestlund (S)

Ingela Nylund Watz (S)

Berit Högman (S)

Krister Örnfjäder (S)

Ingemar Nilsson (S)

Ann-Kristine Johansson (S)